

Naturpleje med græssende dyr

Græssende dyr giver et lysåbent landskab, som forhindrer opvækst af skov, hvor kun stikkende buske som enebær og slåen kan klare sig. I takt med at afgræsning af magre jorder er blevet mindre attraktivt for landbruget, har buske og træer vundet frem. Hvis overdrevet skal bevares, er det nødvendigt at udføre naturpleje. Derfor samarbejder Mariagerfjord Kommune med lodsejere og dyreholdere om at rydde opvækst af roser og andre buske og om græssende dyr i området.

Til gæsten

Skrænterne ved Sildehagen ejes af Mariagerfjord Kommune, mens de resterende arealer er i privat eje. Når du færdes i området, skal du tage hensyn til, at der fortsat drives land- og skovbrug og til de græssende kreaturer, heste og får.

Hunde er kun velkomne, hvis de er i snor og dyrene skal nydes på afstand, så de ikke stresses. Al færdsel sker på eget ansvar.

Mariager Fjord Panoramarute

Rundturen på 10 km mellem Hobro og Bramslev Bakker er en af Danmarks smukkeste. I 2016 blev den som den første i Danmark certificeret som Premium Vandrute af Deutsches Wanderinstitut, som har Europas mest udbredte kvalitetssystem for vandruter. Kun de bedste ruter passerer dette nåleøj.

Turen tager cirka tre timer og du går på en blanding af stier, græsspor og grusveje, flere steder blandt de græssende dyr. Undervejs er ruten markeret med hvide pile.

Start udturen oppe i bakkerne, hvor det fantastiske landskab kan opleves. Fra bænke kan naturen og udsigterne over fjorden nydes. Der er toiletter undervejs og muligheder for at spise og overnatte.

Turen tilbage går mange steder helt tæt på vandet. Om sommeren kan du sejle med turbåden "Svanen" den ene vej mellem Bramslev Bakker og Hobro og gå den anden. Turen kan kortes af ved at følge de farvede ruteskilte mellem bakker og fjord, til du er tilbage på Panoramaruten.

Mere information

www.mariagerfjordguiden.dk
www.visitmariagerfjord.dk
www.mariagerfjord.dk

Eller du kan henvende dig til turistbureauet i Hobro.

Folderen om Bramslev Bakker, Hegedal og Valsgård Bæk er udgivet af Mariagerfjord Kommune, Teknik og Miljø. Spørgsmål angående turen kan stilles på tlf 97113000.

Hegedal – Bramslev Bakker

Fredet for altid

Bramslev Bakker blev fredet i 1934, Hegedal i 1937 og 1970 og Valsgård Bæk i 1971. Tilsammen er området på 300 hektar. Formålet med fredningerne er at bevare det karakteristiske overdrevs-landskab langs nordsiden af Mariager Fjord.

Dramatisk landskab

Det fredede landskab er både markant og dramatisk. Øverst finder du et fladt landskab med landbrugsdrift og fantastiske udsigts-

Overdrev ved Hjertritsdal

punkter. Nedenfor falder landskabet brat med stejle skråninger, der bugter sig ind og ud. I bunden møder du de meget rene vandløb, Valsgård Bæk og Kirkedalsbækken, der er naturlige og uregulerede.

Valsgård Bæk

Valsgård Bæk og Kirkedalsbækken har med tiden fortsat erosionen ned til grundvandet. Det kan du se langs foden af skrænterne, hvor grundvandet pibler frem og danner væld med mange forskellige planter.

Mindesten Frisdal Slot

Gravhøje og frøkenkilder

Ved Mariager Fjord har der i tusinder af år boet mennesker, som har levet af jagt, fiskeri og indsamling af skaldyr. Der ligger mange bopladser fra ældre stenalder langs kysten og talrige gravhøje fra yngre stenalder og bronzealder tæt ved fjorden, hvor også landbrug opstod.

Lige vest for Frisdalgård lå i middelalderen Frisdal Slot. Ved indgangen fra Frisdalsvej, kan du på informationsskiltet læse historien om, hvordan Frøkenkilderne opstod.

Fra Frisdalgård fører den gamle møllevej til Hjertritsdal Mølle. Cirka midt på ruten er der en stenkiste, der har været vadested. Nær møllen løber vejen sammen med andre mølleveje.

Stenkiste

Hjertritsdal Mølle er Nordjyllands bedst bevarede vandmølle fra 1500-tallet. Mølle-bygningen er blevet genopført efter en brand i 1829 og beboelsesfløjen tilføjet senere. Møllen virker stadig. Vandhjulet, der er et overfaldshjul, er placeret inde i bygningen og er typisk for vandmøller på egnen. Selv gangtøjet med de store tandhjul af træ og kværne er bevaret. Hjertritsdal Mølle er nu en privat bolig.

Hjertritsdal Mølle

Rådyr, odder og tornskade

Der lever mange dyr i det afvekslende landskab. Er du ude ved dagry eller i skumringen, kan du med lidt held og forsigtig adfærd se et rådyr, en ræv eller grævling.

Vandløbene strømmer hastigt og byder på rigeligt med føde til odderen, der med sin hule i brinkerne viser tegn på, at den er vendt tilbage.

Odder

Rødrygget tornskade

For de fugleinteresserede kan det betale sig at kigge efter den sjældne rødryggede tornskade i toppen af en busk eller en ene, hvor den holder udkig efter insekter og smådyr. Tornskaden har for vane at spidde byttet på tornede buske og gemme det til senere!

Langs vandløbene lever den smukke isfugl, der oftest kun opleves i et kort blåt glimt, når den passerer lavt hen over vandet. Den yngler i stejle skrænter i nærheden, hvor den graver rede i jorden.

En anden vandløbsfugl er bjergvipstjerten, der med sin gule mave og meget lange hale er let at kende. Med held kan du se den ved Hjertritsdal Mølle, hvor den gemmer sin rede imellem sten.

Bjergvipstjert

Engnellikerod

Sjældne og unikke blomster

Hvis du vil nyde et rigt og varieret blomsterflor, må du på forårstur i det fredede område. Kombinationen af tørre skrånninger af sand, ler og de fugtige områder i ådalene giver grundlag for at finde mange forskellige planter.

På skråningerne er der flotte overdrev med enebærbuske, der vidner om, at bakkerne har været brugt til afgræsning med husdyr i flere hundrede år. På overdrevene vokser mange arter, som tidligere var almindelige i Danmark, men nu er trængt af intensiv landbrugsdrift. Det gælder bl.a. den smukke guldblomme, timian, bakkenellike og orkidéerne skovgøgelilje og bakkegøgelilje.

Dér, hvor grundvandet strømmer frem i kildevæld og rigkær, er der en stor rigdom af arter, bl.a. den kødædende plante vibefedt, engnellikerod, engtroldurt, leverurt, en række arter af star samt orkidéerne majgøgeurt og kødfarvet gøgeurt. Nyd de sjældne planter med øjet og lad dem være i fred, så du og andre kan få oplevelsen igen næste gang, du er på tur.

Valsgård Bæk

Bramslev Bakker

Toftø

Ulstrup

Grønslet

Vadgård

Kirketerp

Østergård

Østergård

Hjerriksdal

Palkum Høje

Wiegård

Thorsgård

Hegedal

Tebækgård

P

WC

Sildehagen

Hobro Lystbådehavn

32

HØBRØ

Blåkilde Mølle

Vindø

32

Kirkedal

VALSGÅRD

Frisdal

Bramslev

Søndergårde

Trenbakke

Bramslev Bakker

Lille Skovsgård Hage

Skovsgård Hage

"SVANEN'S" rute

Ørnedals Bugten

Rute afstande:

- Grøn rute - 2,3 km
- Blå rute - 5,8 km
- Gul rute - 3,9 km
- Rød rute kort - 2,6 km
- Rød rute lang - 4,9 km
- Panoramarute - 10 km

Signaturforklaring:

- Skov
- Vådmarks
- Fjord
- Fredningsgrænse
- Golfbane
- Vej
- Højdekurve - 1 m
- Afmærkede ruter
- Panoramarute
- Cykelrute 32
- Uafmærket alternativ rute
- Gravhøj
- P-plads
- Restaurant
- Campingplads
- Herregårdshotel
- Golfbane/klubhus
- Turistinformation
- Busterminal
- Toilet
- Badevands flag

0 100 200 300 400 500 meter